L'esport a la biblioteca

L'esport també pot inspirar poesia

Ramon Balius i Juli

Durant el període de temps transcorregut entre 1923 i 1936, coincidint amb tres etapes de la historia d'Espanya –Dictadura del General Primo de Rivera (1923-1931), Segona República i Guerra Civil Espanyola (1931-1936)– tingueren protagonisme a Catalunya un grup de poetes, anomenats per motius obvis, la *Generació de la Dictadura*. Nascuts la majoria a les darreries del segle XIX i els primers anys del XX, es donaren a conèixer al final de la segona dècada i sobretot en els anys trenta. Tots ells formats en les idees d'Eugeni d'Ors i molt marcats per la poesia de Josep Carner. S'inclouen en aquesta generació poètica el rossellonès *Josep Sebastià Pons, Marià Manent, Agustí Esclasans, Josep Folguera i Tomàs Garcés*. Durant aquests anys es va consolidar la incorporació del *Simbolisme* en la poesia catalana; entenent per simbolisme, qualsevol forma d'expressió que en lloc de referir-se directament a una cosa, ho fa de manera indirecta a través de la utilització de comparacions entenedores, a base d'imatges més o menys concretes. En aquesta època existien fonamentalment tres plataformes literàries: *La Revista* (1915-1936), fundada i dirigida per *Josep M. López Picó, La Revista de Poesia* (1925-1927), dirigida per *Marià Manent* i finalment entre 1935-1936, els anomenats *Quaderns de Poesia*, fundats i dirigits per *J. V. Foix, Tomàs Garcés, Marià Manent, Carles Riba i Joan Teixidor*. Precisament fullejant els facsímils dels esmentats *Quaderns de Poesia*, en el núm. 5 corresponent al mes de desembre de 1935, vaig descobrir un poema de *Tomàs Garcés* titulat *El Caçador*, que tot seguit reprodueixo:

EL CAÇADOR

La vinya enveja el verd dels castanyers,
la mar perd son color sota la boira,
s'apaga l'or torrat de la perdiu,
en l'aire hi ha tendreses moridores.
L'estiu se'n va. I un caçador cansat,
amb una breu escopetada,
trenca a bocins el vidre clar del cel
i sobre el món les flors del cel escampa

EL CAZADOR

La viña envidia el verde de los castaños,
la mar pierde su color bajo la niebla,
se apaga el dorado tostado de la perdiz,
en el aire hay ternuras moribundas.
El verano se va. Y un cazador cansado,
con un breve escopetazo,
hace añicos el cristal claro del cielo
y esparce sobre el mundo las flores del cielo.

Tomàs Garcés i Mirabet (Barcelona 1901-1993), estudià Dret i Filosofia i Lletres a la Universitat de Barcelona. Des de molt jove s'inicià en el periodisme, col·laborant com a crític literari en *La Publicitat,* sota el pseudònim *Ship-Boy*. L'any 1919 fundà i dirigí en el seu barri, la Barceloneta, la revista *Mar Vella* que s'autodefinia com «revista nacionalista de joventuts»; malauradament, la publicació no pogué passar del número 4, del desembre de 1919. Redactor de la *Revista de Poesia,* va publicar a la *Revista de Catalunya* i assíduament a *Serra d'Or*. El seu primer llibre, *Vint cançons* (1922) prologat per *Carles Riba,* va obtenir un gran èxit i va arribar ràpidament a les tres edicions, obrint, segons *Marià Manent,* una altra via al simbolisme català que aleshores es movia en el noucentisme de *Carner* i *Riba*. Segueix aquesta línia en *L'ombra del lledoner* (1924), *El somni* (1927) i *Paradís* (1931) obres que evoquen un món líric i intimista.

Exiliat a França l'any 1936, on va treballar de lector a la Universitat de Tolosa, en tornar va reprendre la seva obra. Fou el 1947 quan va publicar *El Caçador*, títol del primer poema inclòs en el llibre, que no és altre que aquell que abans he esmentat, trobat el 1935 en un *Quadern de Poesia*. En el pròleg, *Garcés*, que no era caçador, doncs mai havia disparat un tret –segons una fiable informació familiar– ens descobreix el simbolisme del poema. L'autor rememora una vivència de la infantesa de la seva mare durant una sessió de màgia. el prestidigitador amb un tret trencava en bocins un mirall i amb un segon tret el refeia; amb un mot màgic omplia les faldes de les dones d'oloroses flors "de veritat, fresques i tendres", que desapareixien sobtadament en pronunciar un altre encanteri. Penso que queda clar que en *El Caçador* la cacera no ha estat element d'inspiració poètica, sinó únicament vehicle al·legòric d'unes imatges simbòliques.

Posteriorment presentà *La nit de Sant Joan* (1951), *Grèvol i molsa* (1953), recopilació de les nadales que cada any acostumava a enviar als amics, *Viatge d'octubre* (1955), *Quaderns de la Selva* (1962), proses poètiques sobre els paisatges de la Selva de Mar i el Port de la Selva i *Plec de poemes* (1971). És també autor d'assaigs com *Paisatges i lectures* (1926), *Notes sobre poesia* (1933) i *Sobre Salvat-Papasseit i altres escrits* (1972), en els quals realitza una crítica acurada i posa de manifest les preferències estètiques. Després de quinze anys de silenci va publicar un extens dietari, *El temps que fuig* (1984) i un recull de poemes, *Escrit a terra* (1985), que el 1986 va incloure's en la seva *Poesia Completa*. Són d'indubtable valor les traduccions d'obres de *Stendhal* i de *Frederic Mistral*, així com d'alguns poetes gallecs (*Deu poemes gallecs*, 1954) i italians (*Cinc poetes italians*, 1951). L'any 1985 va rebre el Premi Ciutat de Barcelona, el 1992 se li atorgà la Medalla d'Or del Mèrit Artístic de la Ciutat de Barcelona i el 1993 el preuat Premi d'Honor de les Lletres Catalanes.

Els dibuixos que acompanyen l'article són originals de Ramon Casas i foren realitzats per il·lustrar el monòleg de Santiago Rusiñol *Lo bon caçador*, publicat en l'Almanac de "l'Esquella de la Torratxa" (1892)